

Spoštovane občanke in občani

Z 01.04. 2011 je na področju varnosti cestnega prometa začela veljati nova prometna zakonodaja, nadzor nad določbami teh zakonov pa se začne izvajati z 01.07.2011. Do 01.07.2011 še veljavni Zakon o varnosti cestnega prometa bodo nadomestili štirje novi zakoni in sicer :

- Zakon o pravilih cestnega prometa (ZPrCP),

- Zakon o cestah (ZCes-1),

- Zakon o voznikih (ZVoz),

- Zakon o motornih vozilih (ZMV).

Občanom, posebej tistim ki so vsakodnevno kot vozniki motornih vozil udeleženi v cestnem prometu priporočamo, da se z novo zakonodajo seznanijo. Navedeni zakoni so dostopni tudi na spletu, objavljeni so bili v Uradnem listu RS št. 106 od 27.12.2010 (ZMV) in št. 109 od 30.12. 2010 (ZPrCP, ZCes-1, ZVoz).

Na kratko vas želimo seznaniti z nekaterimi zakonskimi določbami, na katere moramo biti posebej pozorni, saj kršitve le teh lahko resno ogrozijo vas in druge udeležence v cestnem prometu in so posledično za kršitve teh določb predvidene tudi ostrejšje sankcije.

Zakon o pravilih cestnega prometa (ZPrCP), določa prometna pravila ravnanja v cestnem prometu ter pooblastila in sankcije, ki jih pri izvajanju tega zakona izrekajo pristojni organi, zato se bomo skoraj v celoti posvetili določbam iz tega zakona.

ZPrCP v 15. členu natančno določa pooblastila občinskega redarstva, ki so se bistveno razširila.

Prekrški zaradi katerih se vozniku motornega vozila izreče 18 kazenskih točk, kar pomeni prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja :

- na avtocesti in hitri cesti z dvema ali več prometnimi pasovi za vožnjo v eno smer, ni dovoljeno voziti po smernem vozišču, namenjenemu vožnji v nasprotni smeri (18 KT in globa najmanj 1200 €), 20. odstavek, 30 člena ZPrCP,
- na cesti, ki ima dva ali več označenih prometnih pasov za vožnjo v eno smer, ni dovoljeno voziti po smernem vozišču, namenjenem vožnji v nasprotno smer (18 KT in globa najmanj 1200 €), 9. odst. 38. čl. ZPrCP,
- voznik, ki prekorači s prometnim pravilom ali prometnim znakom dovoljeno hitrost v območju za pešce za več kot 30 km/h (18 KT in globa najmanj 1200 €), 4 točka 4. odst. 46. člena ZPrCP,
- voznik, ki prekorači s prometnim pravilom ali prometnim znakom omejeno hitrost v naselju za več kot 50 km/h (18 KT in globa najmanj 1200 €), 5.t, 5. odst., 46. čl. ZPrCP,
- voznik (razen posebnih kategorij določenih v 1. odstavku 105. člena ZPrCP), ki ima več kot 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka (18 KT in globa najmanj 1200 €), 4. t., 5 odst. 105. čl. ZPrCP
- nepravilno odklonitev preizkusa s sredstvi ali napravami za ugotavljanje alkohola (12. odst., 107. člen ZPrCP). Vozniku motornega vozila se izreče 18 KT in globa najmanj 1200 €
- po prometni nesreči mora udeleženec prometne nesreče ostati na kraju nesreče, dokler ni končan ogled, razen, če tisti, ki vodi ogled, ne odloči drugače. Če je treba rešiti človeško življenje, lahko udeleženec prometne nesreče začasno zapusti kraj prometne nesreče, vendar se mora takoj, ko je to mogoče, vrniti. Z globo 1200 € se kaznuje za prekršek neposredni udeleženec prometne nesreče, ki ravna v nasprotju s to določbo. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 18 kazenskih točk. (10. odst. 110 čl. ZPrCP)
- voznik, ki vozi motorno vozilo v cestnem prometu v času, ko se mu izvršuje sankcija prepovedi vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije ali mu je začasno odvzeto vozniško dovoljenje se kaznuje za prekršek z globo 1000 €, vozniku se izreče tudi 18 KT (10. odst. 50 člena ZVoz)

Člen ZPrCP	Kratek opis zakonske določbe	Globa
5. člen	Z uporabo vozila se ne sme povzročati čezmerne hrupa ali drugače onesnažiti okolja. Iz vozila je prepovedano odmetavati ogorke, platenke. Ko voznik na cesti ustavi vozilo za več kot tri minute, mora takoj ugasniti motor.	100 €
7. člen	Starši, skrbniki ter rejniki so dolžni skrbeti ali izvajati nadzorstvo nad mladoletnikom, ko je ta udeležen v cestnem prometu.	200 €
24. člen	<p>Policist pridrži voznika :</p> <ul style="list-style-type: none"> - pri katerem je bilo ugotovljeno, da ima v organizmu več kot 1,10 g alkohola na kg krvi ali več kot 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka, - ki odkloni preizkus s sredstvi za ugotavljanje alkohola ali strokovni pregled, - ki oporeka rezultatu preizkusa z indikatorjem ali merilnikom alkohola v izdihanem zraku, pri katerem je ugotovljena vrednost alkohola iz prve alinee in mu policist odredi strokovni pregled, - ki ne podpiše zapisnika o preizkusu alkoholiziranosti pri katerem je ugotovljena vrednost alkohola iz prve alinee in mu policist odredi strokovni pregled, - pri katerem se ugotovi prisotnost prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali če odkloni preizkus z napravo, ki ugotavlja prisotnost teh substanc <p style="color: red;">Ne glede na navedeno se lahko policist odloči, da ne odredi pridržanja, če se lahko na drugi ustrezn način prepreči udeležba voznika v cestnem prometu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - če se vozniku začasno zaseže vozilo - če je kraj postopka neposredno pred krajem, kjer voznik biva in je možno sklepati, da je tja namenjen in ne bo nadaljeval z vožnjo 	
27. člen	<p>Dolžnost upoštevanja pravil :</p> <p>Udeleženci v cestnem prometu se morajo ravnati po prometnih pravilih, razen, če je drugače določeno s prometno signalizacijo, če drugače odredi policist, občinski redar, inšpektor ali druga pooblaščen uradna oseba. Znaki, ki jih dajejo pooblaščen uradne osebe razveljavijo prometna pravila ali prometno signalizacijo.</p> <p>Z globo 250 evrov se kaznuje za prekršek udeleženec v cestnem prometu, ki ne ravna po znaku ali ukazu pooblaščen uradne osebe ali ne upošteva prometne signalizacije, ki označuje eksperimentalno prometno ureditev.</p> <p>Z globo 500 evrov se kaznuje za prekršek voznik, ki ne ravna po predpisanem znaku, s katerim ga pooblaščen uradna oseba ustavlja ali ne upošteva njene odredbe o prepovedi nadaljnje vožnje, ali, ki ne upošteva svetlobne prometne signalizacije, ki označuje eksperimentalno prometno ureditev.</p> <p>Vozniku motornega vozila se izreče tudi 5 kazenskih točk.</p>	
33. člen	Varnostni pas	120 €
34. člen	<p>Zaščitna čelada:</p> <p>Voznik in potnik na mopedu, lahkem štirikolesu, motornem kolesu mora nositi na glavi pripeto homologirano motoristično čelado.</p> <p>Otrok mora imeti med vožnjo kolesa kolesarsko čelado, tudi takrat, ko se na kolesu vozi kot potnik.</p> <p>Jahač mora imeti med ježo na glavi zaščitno čelado.</p>	120 €
35. člen	<p>Uporaba mobitela med vožnjo</p> <ul style="list-style-type: none"> - voznik, ki ne potrebuje vozniškega (npr. odrasli voznik kolesa) - voznik in učitelj vožnje 	40 € 120 €
45. člen	<p>Hitrost vožnje :</p> <p>3. odstavek: Prepovedano je sunkovito speljevanje, zaviranje ali ustavljanje razen v nevarnosti,</p> <p>Voznik enoslednega vozila ne sme izpuščati krmila iz rok ali se voziti po enem kolesu</p>	300 € 300 € in 5 kaz.točk
46. člen	<p>Najvišje dovoljene hitrosti vožnje :</p> <p>5. odstavek: Voznik, ki prekorači s prometnim pravilom ali prometnim znakom omejeno hitrost vožnje v naselju se kaznuje za prekršek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 100 evrov, če prekorači do vključno 10 km/h, - 300 evrov in 3 kaz. točke, če prekorači nad 10 do vključno 20 km/h. - 500 evrov in 5 kaz. točk nad 20 do vključno 30 km/h, - najmanj 1000 evrov , 9 kazenskih točk in prepoved vožnje motornega vozila, če prekorači hitrost za več kot 30 km, - najmanj 1200 evrov in 18 kazenskih točk, če prekorači dovoljeno hitrost za več kot 50 km/h 	

52. člen	Prepoved prehitevanja (povzetek člena) Voznik ne sme prehitevati ali začeti prehitevati drugega vozila : (3) pod vrhom klanca, pred ovinkom ali v ovinku, kjer ni zadostne vidne razdalje, razen na smernem vozišču z najmanj dvema prometnima pasovoma (4) v predoru, razen, če sta smerni vozišči speljani vsaka skozi svojo predorsko cev, (7) če smerno vozišče za vožnjo vozil v nasprotni smeri ni prosto v dolžini, ki je potrebna za prehitevanje, (8) ki zmanjšuje hitrost ali ustavlja pred prehodom za pešce, na katerem ali ob katerem so pešci	Za ravnanje v nasprotju s določbami je predpisana globa 700 €, vozniku se izreče 9 KT
65. člen	Ustavitev in parkiranje	globe za prekrške od 40 do 120 €
87. člen	Varstvo otrok (1) Otroci morajo biti kot udeleženci v cestnem prometu deležni posebne pozornosti in pomoči vseh drugih udeležencev (2) Otroci morajo ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti med hojo po cesti nositi na vidnem mestu na strani, ki je obrnjena proti vozišču, odsevnik, ki ne sme biti rdeče barve in katerega odsevna površina na vsaki strani meri najmanj 20 cm ² (3) Učenci 1. in 2. razreda OŠ morajo na poti v šolo poleg odsevnika nositi tudi rumeno rutico, nameščeno okoli vratu (5) Varovanje organizirane skupine otrok v prometu lahko izvaja oseba stara najmanj 21 let , oblečena v oblačila živo rumene barve z vdolanimi odsevniki bele barve, pri varovanju pa mora uporabljati predpisani obojestransko označeni prometni znak »Ustavi« (povzetek odstavka) (7) Otroci morajo imeti na poti v vrtec in 1. razred OŠ ter domov spremstvo polnoletne osebe. Spremljevalci so lahko tudi otroci starejši od 10 let in mladoletniki, če to dovolijo starši, skrbniki ali rejniki otroka (povzetek odstavka)	
95. člen	Pogoji za udeležbo motornih koles in mopedov v cestnem prometu (3) Potnik na motornem kolesu je lahko le oseba, starejša od 12 let (povzetek odstavka) (4) Voznik motornega kolesa ne sme voziti osebe, ki je očitno pod vplivom alkohola, prepovedanih drog,.. (povzetek odstavka) (5) Voznik mopeda, mlajši od 16 let, ne sme prevažati potnika	80 €- voznik 160€-voznik 80 €- voznik
105. člen	Prepoved vožnje vozila v cestnem prometu pod vplivom alkohola Drugi vozniki (razen voznikov določenih v 1. odst. tega člena) lahko imajo največ do vključno 0,50g alkohola na kg krvi ali do vključno 0,24 mg alkohola v litru izdihanega zraka pod pogojem, da tudi pri nižji koncentraciji alkohola ne kažejo znakov motenj v vedenju, katerih posledica je lahko nezanesljivo ravnanje v prometu. Voznika, ki ravna v nasprotju s tem odstavkom, se kaznuje za prekršek z globo : - 300 €, če ima do vključno 0,50 g alkohola na kg krvi (0,24mg/l) in kaže znake motenj v vedenju , katerih posledica je lahko nezanesljivo ravnanje v cestnem prometu. Vozniku motornega vozila se izrečejo tudi 4 KT , - 600 € , če ima več kot 0,50 do vključno 0,80g alkohola na kg krvi (0,24 do 0,38 mg/l). Vozniku motornega vozila se izreče tudi 8 KT , - 900 € , če ima več kot 0,80 do vključno 1,10g alkohola na kg krvi (0,38 do 0,52 mg/l). Vozniku motornega vozila se izreče tudi 16 KT , - najmanj 1200 € , če ima več kot 1,10 g alkohola na kg krvi (več kot 0,52 mg/l). Vozniku motornega vozila se izreče tudi 18 KT	

Glede na to, da je območje Spodnjega Podravja pokrito z kmetijskimi površinami in se ljudje ukvarjajo s poljedelstvom in živinorejo želimo občane opozoriti še na določbe 5. člena **Zakona o cestah (ZCes-1)**, ki določa prepovedi ogrožanja varne uporabe javne ceste :

- (1) Prepovedano je izvajati ali opuščati kakršna koli dela na javni cesti, na zemljiščih ali na objektih ob javni cesti, ki bi lahko škodovala cesti ali ogrožala, ovirala ali zmanjšala varnost prometa na njej.

(2) Prepovedano je :

1. na cesto in v cestno telo javne ceste odvajati meteorno vodo, odplake in druge tekočine,
2. po brežinah ceste spuščati kamenje, les in drug material ali predmete;
3. na cestnem svetu javne ceste :
  - puščati živali brez nadzorstva, napajati živali v obcestnih jarkih, pasti živino ali graditi napajališča za živali,
  - nameščati ali uporabljati luči ali druge svetlobne naprave, ki bi lahko zmanjšale varnost prometa,
  - postavljati ograje, stebričke, zasaditi živo mejo, drevje, trto ali druge visoke nasade ali poljščine, nameščati ali odlagati les, opeko, zemljo, drug material ali predmete,
  - nasipati zemljišča ali nameščati kakršnekoli predmete, ki bi lahko ovirali ali onemogočali nemoteno in varno odvijanje cestnega prometa,
  - postavljati nagrobne plošče in druga spominska znamenja,
  - namerno zažigati travo, les ali druge odpadne snovi ,
  - odvajati odplake in druge tekočine,
  - ovirati odtekanje vode,
4. orati na razdalji manj kot 4m od roba cestnega sveta v pravokotni smeri na cesto ali na razdalji manj kot meter od roba cestnega sveta vzporedno s cesto;
5. na cestišču javne ceste:
  - razsipati sipek material razen posipnih materialov v času izvajanja zimske službe, nanašati blato ali ga kako drugače onesnaževati,
  - puščati sneg ali led, ki zdrsne nanj,
  - vlačiti hlode, veje skale in podobne predmete kot tudi pluge, brane in drugo kmetijsko orodje, ter druge dele tovara.
- (3) Preden se vključi v promet na javni cesti s kolovozne poti, nekategorizirane ceste, individualnega priključka, območja izvajanja del ali druge zemljiške površine, mora voznik odstraniti z vozila zemljo ali blato, ki bi lahko onesnažilo vozišče.

Z globo 1000 evrov se kaznuje za prekršek posameznik, ki ravna v nasprotju z zgoraj navedenimi določbami, z globo 4000 evrov se kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik, njihova odgovorna oseba pa z 1000 evrov.

Občine so dolžne v enem letu uskladiti odloke z novo veljavno zakonodajo. Zato bodo globe v občinskih odlokih za podobne prekrške v okvirih, ki jih določa zakonodaja, ki ureja to področje.

Udeležence v cestnem prometu, posebej voznike motornih vozil še enkrat pozivamo na previdno in varno vožnjo, spoštovanje cestno prometnih predpisov s ciljem, da se vi in drugi udeleženci v cestnem prometu varno vračate domov, morda kdaj tudi kakšno minuto pozneje.

Skupna občinska uprava občin
v Spodnjem Podravju
Medobčinsko redarstvo